

מעשיו החכמים

חכמה הייתה מצות הדלקת נרות בעניו של רבי שלמה מפרלין זצ"ל. בהתלהבות רבה היה מברך על הדלקת הנרות, ולאחר מכן מרנן הרבה ומודה לה' על הנסים.

פעם הדליק רבי שלמה את החנכיה בנרות שעווה. השעווה הפומקת נטפה על קיר ביתו של הרבי והותירה לכלוא נכר שפער את הקיר.

בני ביתו של הרבי חפצו להסיר את הלכלוך, ברם רבי שלמה עצרם ואמר בגאון של מצוה: לכלוא השעווה הוא סימן על עשיית המצוה, מצות הדלקת נרות החנכה, וכיצד אוכל להסיר סימן זה? מוטב ישאר הסימן על הקיר ויעיד במשך השנה כלה שנימנו בשמחה את מצות הדלקת נרות חנכה החכמה עד מאד!...

נעים כלל שאחד ישמע את תפלותיו של השני, כאשר הוא מזכיר בהן את חטאיו ופשעיו ומתודה עליהם... דאג מוטי. הרבי חי: "זהו גס נפלא שהיה בבית המקדש. נאמר: 'עומדים צפופים ומשתחווים רוחים'. הם היו עומדים בצפיפות, ומשחוו משתחווים - לפתע הרחבה כאלו גדלה והתרחבה עד כדי כך שבין אחד לשני נעשה רוח גדול של כארבע אמות [כשני מטר ויותר]... כך היה כל אחד מתודה לעצמו בלי לחשוש שמא ישמע אותו חברו..."

יום שלישי א' בטבת, ב' דר"ח טבת, נר שביעי של חנכה

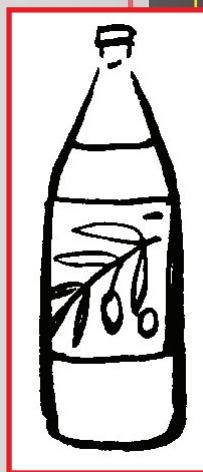
נר מצוה

החנכה עצמם נתן להשתמש בהם להדלקה למחרת או ביום אחר. אם לא השתמשו בהם, או שארע כן ביום השמיני, אין אפשרות להשתמש בהם עוד, כיון שחמז ימי חנכה. ואין להשאירם לשנה הבאה שחמז יכשלו ויהנו בהם, כגון שבטעות ידליקו בהם נרות שבת, ועל כן יש לשרפם.

א. אם אחר חנכה נותר שמן בבקבוק השמן, מותר להשתמש בו לצרכים אחרים, כגון להדליק בו נרות שבת, ואין בו קדשה.

ב. השמן והפתילות שנותרו בחנכיה לאחר שקימו בהם את המצוה כדון אינם קדושים [ולכתחילה יתנה לפני ההדלקה שאינו מיעד למצוה אלא את הצירוף לה].

ג. אם פכה נר לפני סוף הזמן שהוא צריך לדלק - אסורים השמן והפתילה בהנאה בימי

שקיעת החמה

בני ברק 3/4:43

ירושלים 4:48

תורה אור

א. יִשְׁנֶם דְּבָרִים נֹסְפִים שֶׁיֵּשׁ לַגִּנְזָם בְּקִדְשָׁה: סִפְרֵי קִדְשִׁי! סִפְרֵי קִדְשִׁי שֶׁפָּלוּ אוֹ נִקְרְעוּ טַעֲמִים גְּנִיזָה. אֲסִיף לְהַנִּיחַ אוֹתָם בְּמָקוֹם שֶׁהֵם עֲשׂוּיִם לְבֹא לַיָּד בְּזֵיוֹן, אוֹ לְהַנִּיחַ אוֹתָם בְּמָקוֹם שֶׁל הַפֶּקֶד, בְּפֶרֶט אִם עָלֹל לְרֹדֶת עָלֵיהֶם גִּשְׁם שֶׁיִּמְלֻקֻּלָּם.

ב. מִצֵּי מֵאֵד בְּסִפְרֵים יִשְׁנִים שֶׁהֵם מִתְפֹּרְרִים. גַּם הַפְּרָרִים הַלֵּל, אֲף אִם הֵם לֹא מִהֶמְקוֹם שֶׁבּוּ הָיוּ אוֹתִיּוֹת, יֵשׁ לַגִּנְזָה אוֹתָם. גַּם הַפְּרָרִים שֶׁנִּפְּלוּ מִהֶסְפֶּר כְּשֶׁעָשׂוּ בּוֹ חֲרִים לְצַרְף כְּרִיכְתוֹ טַעֲמִים גְּנִיזָה. [אֲכָל פְּרָרֵי דְפִים שֶׁעָדִין לֹא לְמַדּוּ בָּהֶם - אִין צְרִיכִים לַגִּנְזָה, כִּי הַקִּדְשָׁה שֶׁל הַסֶּפֶר אֵינָה נִשְׁלָמֶת עַד שְׁלֹמֻדִים בּוֹ].

ג. אִין לַגִּנְזָה סֶפֶר שֶׁרָאָי לְשִׁמּוּשׁ וְעֲשׂוּיִם עוֹד לְלִמּוּד אוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ. ד. כָּל דְּבָר שֶׁמִּחְפֵּר לְסֶפֶר וְהַסֶּפֶר צָרִיךְ אוֹתוֹ - הָרִי הוּא קְדוֹשׁ כְּמוֹ הַסֶּפֶר, וְגַם אוֹתוֹ צְרִיכִים לַגִּנְזָה. לָכֵן גַּם הַכְּרִיכָה שֶׁל הַסֶּפֶר, גַּם הַדְפִּים הַלְכָנִים שֶׁכְּתוּבָתוֹ וְגִסּוּפוֹ, גַּם חֲטִי הַכְּרִיכָה וְהַדְּבָר שֶׁכָּתוּב בָּהֶם כָּרְכוּ אֶת הַסֶּפֶר - הַכֹּל צָרִיךְ גְּנִיזָה.

ה. אֲכָל אִין צָרִיךְ לַגִּנְזָה גַּם אֶת הַמִּדְבָּרוֹת הַמְסֻמָּנוֹת אֶת מְקוֹם הַסֶּפֶר בְּאֶרֶץ, כְּמוֹ שְׁנוּהֲגִים לַעֲשׂוֹת בְּכַתְּבֵי כְּנָסֶת וּבִישִׁיבוֹת, וְכֵן אֶת הַסִּמְנוּיָה שֶׁבְּסֶפֶר, כִּי הֵן לֹא נַעֲשׂוּ לְצַרְף הַסֶּפֶר, אֲלָא לְצַרְף הַלּוּמָדִים בְּסֶפֶר, וְעַל כֵּן אֵינָן קְדוֹשׁוֹת.

יום רביעי ב' בטבת, נר שמיני של חנוכה

זָכָר לַמִּקְדָּשׁ

"עֲתָה, יְלָדִים, נִפְנֶה אֶל לְשֹׁכֶת כְּלִי הַשִּׁיר. בְּלִשְׁכָּה זוֹ מִתְאַמְנִים הַלְלוּם הַצְעִירִים בְּגִינָה. שָׁנִים רַבּוֹת הֵם לִוְמָדִים עַד שֶׁהֵם יוֹדְעִים לִגְנוֹ הַיֵּטֵב לְכַבֹּדוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא!"
מֶה נִהְדָּרֶת הַיְתָה שִׁירָתָם שֶׁל הַלְלוּם!

בַּחֲגִים, לִפְנֵי נֶסֶךְ הַיּוֹם, הָיוּ הַלְלוּם מִתְכַּנְנִים לְשׁוֹרֵר אֶת הַשִּׁיר שֶׁל יוֹם. הָיוּ עוֹמְדִים עַל הַדָּבָר עֲשָׂרוֹת לְלוּם וּבִידֵיהֶם כְּלִי גִינָה שׁוֹנִים: נְבָלִים, כְּנֹרוֹת, חֲצוֹצְרוֹת וְעוֹד...

לְאַחַר שֶׁנֶּסֶךְ הַכֹּהֵן אֶת הַיּוֹם, הַקּוֹשֵׁ בָּן אֶרְצָה בְּצִלְצֵל, וְהַלְלוּם הָיוּ פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בְּשִׁיר שֶׁל יוֹם.

בְּנוֹסֶף לְשִׁירֵת הַלְלוּם הָיוּ הַכֹּהֲנִים מְרִיעִים בַּחֲצוֹצְרוֹת, וְכָל הָעוֹמְדִים בַּעֲזָרָה הָיוּ מְשַׁתְּחִים בְּפִשׁוּט יָדִים וְרַגְלִים.

קוֹלוֹת הַנְּגִינָה הָיוּ גּוֹבְרִים, הַיְתָה זוֹ שִׁירָה שְׁמִימִית. אֲזִינֵיהֶם שֶׁל כָּל הָעוֹמְדִים בַּעֲזָרָה הָיוּ כְּרִיזוֹת לְשִׁמְעַ, וְהֵם הָיוּ מִתְעַנְּגִים לְקוֹל הַשִּׁירָה הַמְּפֹלָא, כְּשֶׁבִּלְבָּם רָצוֹן עַד לְחֹזֵר בְּתִשְׁבָּה וּלְעֲשׂוֹת אֵן וְרַק אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקֵּב"ה!"

הַרְבֵּי עֶצֶר לִפְתָּע.

"וְעֲתָה יְלָדִים, הִבֵּה נִפְקַח אֶת הַעֵינַיִם. וְלִסִּים - נִשְׁיֵר מִשְׁהוּ..."
פְּתַחְנוּ אֶת עֵינֵינוּ אֵט אֵט. הַתְקַשִּׁינוּ

דָּבָר הַתְּשׁוּרָה לְיִשְׂרָאֵל:
03-617-1155 073-2951155
וְעֵת הַבִּשּׁוּלִים קִבְּלָה בִּתְלֵי?
אֵם אֵם אֵם אֵם!
בְּפִרְטִים בְּיָדֵינוּ קִבְּלָה 7-6

הַשְּׂאֵלָה שֶׁשָּׂאֲלָנוּ אֹתְכֶם אֲמַשׁ אִדּוֹת יוֹאֵל מִשְׁגִּיחַ הַכְּשָׁרָה הָיָה שְׂאֵלָה גְּדוֹלָה, וְכֵן שֶׁהַשְּׁכָתָם עֲלֶיהָ הֵם דְּבָרִים חֲשׂוּבִים בְּיוֹתֵר, אֲלֶם בְּכַעַל לֹא הָיָה לְיוֹאֵל כָּל צֶרֶף בְּכָף, כִּי בְּעוֹדוֹ מִהֲלֹךְ עִם בְּקַפּוֹ הַשְּׁכָן בְּמִסְדָּרוֹנוֹת הַפִּלּוֹן בְּדָרָף לְחֹדְרוֹ, פָּנָה אֵלָיו מִיִּשְׁהוּ בְּעִבְרִית, וְאָמַר לוֹ: אָהֵה... הַזְכָּרְתִּי שְׁחִנְכָה הַיּוֹם... הַתְּכַרֵּר לִי כִי כִפָּה מִאוֹרְחֵי הַפִּלּוֹן הֵנָּה יוֹדֵים שֶׁלְצַעֲרָנוּ אֵינָם נִרְאִים כְּאֵלֵינוּ...

כִּרָם, הַתְּעוֹרָרָה שְׂאֵלָה חֲדָשָׁה: כְּאִשֵּׁר הַכִּין אֶת הַנְּרוֹת לְהַדְלָקָה, עָבַר הַחֲדָרָה הָאֲחֵרָא עַל הַנְּפִיּוֹן, וּמִידָּה הַחֵל פִּוְנָה אֵלָיו וּמִסְכִּיר לוֹ מִשְׁהוּ בְּשִׁפְּהָ הַסִּינִית. כְּאִשֵּׁר יוֹאֵל נָסָה לְהַחֲזִיר לוֹ כִּי אֵינוֹ מְכִין אֶת שְׁפָתָיו, לֹא מִצָּא אֶת הַפִּלִּים הַפְּתוּאִימוֹת, שֶׁכֵּן הִלָּה לֹא הָכִין לֹא עִבְרִית וְלֹא אִידִישׁ... לְבִסּוֹף הָרָאָה לוֹ הַחֲדָרָה עַל אִיזֵר מְסִים, וְיוֹאֵל הָכִין מִידָּה... אֲסַד לְהַעֲלוֹת אֵשׁ בַּחֲדָרִים!

מֶה יַעֲשֶׂה?

צוּף הַתְּעוֹרָה

מעשיו החכמים

באחד מלילות החנוכה ישבו מספר נערים חסידים ושלחו בדמקה. לפתע, בעודם שקועים עמוק במשחק, נכנס רבי מנחם נחום משטפןשט, הביט בלוח המשחק ובהלקיו ושאַל: "היודעים אתם את כללי המשחק?"

החסידים הצעירים לא ידעו מה לענות. ענה הרבי: "במשחק זה יש כמה כללים שאותם אני יכולים להקביל לעבודת ה'." האחד - בכל תור יש ללכת צעד אחד בלבד, ואין ללכת שני צעדים בבת אחת. והשני - יש ללכת רק בכאן מעלה, ולא לחזר אחורה.

הביט הרבי בעיני החסידים ואמר: "כך גם בעבודת ה'." יש להתקדם לאט לאט, שלב אחר שלב. מומלץ למפל מכלה אחת קטנה ובה להתמיד, וכך לעלות מעלה מעלה. לאט, אבל בטוח! מפלת מפלות גדולות מדי מייאשת. היצר הרע מנצל את ההזדמנות, הוא נטפל לאדם המיאש עד שעולה בידו להכשילו... יש להתחיל במעט וכך להתקרב אל ה'! והעקר, יש ללכת אף ורק למעלה; אין לחזר אחורה בשום פנים ואופן...

לחזר מירושלים הבנויה אל חדר הכתה, כשבית המקדש חרב ואין כהנים ואין לויים. הרבי החל לזמזם את השיר 'בנה ביתך כבתולה וכוונן מקדשך על מכונו והראנו בבנינו ושלחנו בתקונו'. הצטרפו אליו ברגש רב ובתפלה שייבנה בית המקדש במהרה.

בטוחני כי מעתה נכנן יותר בתפלת "בנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו..." ואיתם?

צוף התורה

מקורות

1. ראה שו"ע סי' צח ס"א שאסור לאדם לנשק את בניו הקטנים בבית הכנסת, כדי לקבוע בליבו שאין אהבה כאהבת המקום ברוך הוא. אמנם הביא בפסקי תשובות שאם עושה זאת מחמת הערצה עקב דבר מיוחד שעשה ולציניו בכך לשבח, אין איסור בדבר, ולכן מצינו בכמה מקומות בחז"ל שגדולי התנאים נישקו את תלמידיהם וחבריהם לאחר שנתפעלו מדבר חידוש שאמרו, כגון בנדרים (ט:) ואדר"נ (פ"ו) ועוד. וכן כתבו הבא"ח (ויקרא יא) ועוד שמנהג ישראל לנשק ידי רבו ואביו אף בבית המדרש.

2. כתב הרמב"ם (ת"ת פ"ג ה"ד) שאין לאדם להפסיק מתלמודו למצוה שיכולה להיעשות על ידי אחרים, ורק אם אינה יכולה להיעשות על ידי אחרים יעשה המצוה ויחזור לתלמודו, ומקור הדין במו"ק (ט:). וכן נפסק בשו"ע (יו"ד סי' רמו ס"ח).

3. ראה ב"ק (כח:). ועוד שבור פטור בו על הכלים. אולם אם ניזוק האדם עצמו, עליו לשלם לו, שבור חייב בנזקי אדם.

4. קמצנוביץ לא זכה בבקבוקים לא בהגבהה ולא בקנין כסף ונחשב שמכר דבר שאינו שלו, וראה בשו"ע (חו"מ סג ס"י) שהמשכיר בית של חבריו בדמים מרובים חוזר מותר העודף לשוכר אם ברור שהבעלים היו דורשים דמים פחותים. אולם אם היה משלם מיד ואחר כך מוכר, היה נוהג כדין, וטוב היה שגם היה מגביה את הבקבוקים. [ראה שו"ת שמרו משפט סי' טו].

5. ראה חלה (א ז) שאם כמה נשים נתנו לנחתום לשעות להם שאור, אם אין בשל אחת כשיעור פטורה מן החלה. וראה עוד שם (ד א) ששתי נשים שעשו שני קבים ונגעו בזה בזה אפילו ממין אחד פטורות מן החלה כיון שסופה להחלק. וראה בתפארת ישראל שאפילו נשכו.

6. ראה בב"ק י: לגבי חמשה שישבו על ספסל אחד ולא שברוהו ובא אחד וישב עליו ושברו האחרון חייב, ומבואר שם שמדובר בלא היה נשבר בלעדיו. אמנם מבואר שם עוד שדווקא בלא נתן להם לעמוד. וראה שם בפוסקים.

7. על איסור גניבת דעת ראה חולין (צד.) ברמב"ם דעות (פ"ב ה"ו). ועיין שבט הלוי (ח"י סי' קסג) לגבי גניבת דעת בציונים בתעודות. אמנם יש לדון לצורך חינוך, וראה ב"מ (כג:) שמותר לשנות בדיבור באופנים מסויימים כאשר מביא מזה למידות טובות, וראה בכתובות (יז.) שמותר לשנות מפני השלום, ויל"ע בכל זה. ועיין קונטרס אמת קנה [בסוף ספר משפטי השלום] פרק ד' בהיתרים אלו.

8. בנוהג כצאן יוסף עמ' קפג כתב שאינו חייב להדליק בחוץ, וכן כתב בשו"ת להורות נתן ח"ד סי' סג, וכן במועדים וזמנים ח"ב סי' קמא. והובאו בפסקי תשובות תרעא אות ו בהערה. וראה שם שיש חולקים וסוברים שיש פרסומי ניסא גם לגויים, והוא שו"ת התעוררות תשובה ח"א סי' קנג ועוד. וכן העיר מהעובדה שיש יהודים רבים שאינם ניכרים ביהדותם ושמה ישובו בתשובה על ידי כך, וכפי שכבר היו מעשים כאלו.

9. היה מקום לומר שידליק בחשמל, ברם רבים הפוסקים האומרים שאין יוצא בכך ידי חובה, עי' פסקי תשובות (תרעג אות א והערה 5), וכשאין ברירה מדליק בלא ברכה (שם הערה 6). ויש נידון בפוסקים שאשתו תוציא אותו ידי חובתו בהדלקתה בביתם, שהיא מדליקה בשעות אחרות. ובספר 'חנוכה הלכות ומנהגים' כתב בשם הגר"נ קרליץ שאורח בבית מלון ידליק בחדר האוכל. ובדרך כלל בחדר אוכל אין מקפידים על הדלקת כמה נרות קטנים.

שְׁלוֹם לָכֶם חֲבֵרֵי שְׁקוּרָאִים אִתִּי אֶת הַחוֹבֶרֶת הַזֶּה,

כָּאֵן כּוֹתְבִים אֲלֵיכֶם שׁוֹלְמֻקָּה וְשִׁיקָה, שְׁנֵי אֲחִים, תּאֻמִּים בְּנֵי תַשֵּׁעַ. אַתֶּם וְדַאי מִתְפַּלְאִים; מֵהַפְּתָאוֹם שֶׁשְׁנֵי תּאֻמִּים מַאֲיֻזְשֵׁהי נִקְדָּה בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל יִכְתְּבוּ? הָאֻמָּת שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ שָׂאֲלֵנוּ אֶת אוֹתָהּ שָׂאֵלָה, אֲבָל שָׁכַן שָׁלָנוּ, שֶׁהוּא אֶחָד מֵהָאֲנָשִׁים שֶׁעוֹמְדִים מֵאַחֲרֵי הַחוֹבֶרֶת הַזֶּה, חָשַׁב שֶׁהִסְפִּיר שְׁלָנוּ מִלְּפִד, מַעֲבִיר מִסֵּר [זֶה מְלִים שֶׁל גְּדוּלִים, אֲבָל אֲנַחְנוּ רַק כּוֹתְבִים אֶת מֵה שֶׁהוּא אָמַר...] וְבַעֲקָר מִתְאִים מֵאֵד לַחֲנֻכָּה. זֶה הִקְדָּמָה אֶרְכָּה מְדִי, וְשׁוֹלְמֻקָּה אוֹמַר שֶׁחֲיָבִים לְהִתְחִיל מִיָּד. אֵד הִנֵּה.

שׁוֹלְמֻקָּה מְסַפֵּר: הַכֹּל הִתְחִיל בְּכֵן שֶׁאֲבָא הַבְּטִים שְׁפִי שִׁיזְכָּה בְּמִבְצַע הַלְמָדָן הַפְּתִמִּיד יְרִיחַ הַפְּתָעָה גְדוֹלָה וְיַעֲנִינָה. גַּם שִׁיקָה וְגַם אֲנִי אוֹהֲבִים הַפְּתָעוֹת, אֲבָל אוֹהֲבִים יוֹתֵר שְׁפִיכִינִים אוֹתָנוּ אֲלֵיהֶן. בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי לְמִבְצַע הַלְפִיד נְסִינוּ שִׁיקָה וְאֲנִי לְשַׁכְנֵעַ אֶת אֲבָא לְגִלוֹת לָנוּ אֲפִלוּ בְּרִמּוֹז מֵהַ הוֹלָכָתָ לְהִיּוֹת הַהַפְּתָעָה. אֲבָא אָמַר שֶׁאַחֲרֵי שִׁיגְמוֹר לְלַמֵּד אִתָּנוּ נוּכַל לְשָׂאֵל אֶת הַשְּׂאֵלוֹת שְׁלָנוּ. שִׁכְחִיתִי לְסַפֵּר לָכֶם שֶׁבְּמִבְצַע הַזֶּה אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים עִם אֲבָא שְׁלָנוּ כָּל יוֹם בְּמִשְׁקָה שְׂעָה. חֲצִי שְׂעָה אֲנַחְנוּ חוֹזְרִים אִתּוֹ עַל מֵה שֶׁלְּמַדְנוּ בִּ'חִידֵר', וְחֲצִי שְׂעָה אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים מִסֵּכֶת חֲדָשָׁה שֶׁלֹּא לוֹמְדִים אוֹתָהּ בִּ'חִידֵר'. לְפַעֲמִים אֲנַחְנוּ מְקַשְׁיָבִים עוֹד חֲצִי שְׂעָה לְסַפְּרִים מִרְתָּקִים מִחוּ"ל וּמְגִדוּלֵי תוֹרָה. הַלְפִיד עִם אֲבָא שְׁלָנוּ הוּא פָּרוֹס בְּפִנֵּי עֲצֻמוֹ, כִּי אֲבָא שְׁלָנוּ הוּא הַרְבֵּה הַמַּעֲנִין בְּיוֹתֵר, אֲבָל בְּכָל זֹאת, הַפְּתָעוֹת וּפְרוֹסִים זֶה תְּמִיד מִסְעִיר מִחֲדָשׁ, אַתֶּם וְדַאי מְבִינִים אוֹתִי.

שִׁיקָה מְסַפֵּר: מִיָּד כְּשֶׁנִּגְמַרְנוּ לְלַמֵּד לֹא הִתְאַפְּקָתִי, וּבִקּוֹל הַכִּי מִתְחַנֵּן בְּקִשְׁתִּי מֵאֲבָא שִׁימָן לָנוּ רִמּוֹז. אֲבָא חִיָּה, וְאֵד לְקַח פֶּתֶק, הוֹצִיא אֶת עֵטוֹ וְכָתַב:

מִהַמְשֻׁתְּבָחִים טַפַּת הָרִאשִׁית, נַעֲלֵם וְנִמְצָא.

שׁוֹלְמֻקָּה הִסְתַּפֵּל עָלַי וְאֲנִי הִסְתַּפַּלְתִּי עָלָיו. לֹא הִבֵּנוּ מֵאוֹמָה. אֲבָא רַק הִבִּיט בְּנִי וְאָמַר: אַחֲרֵי שִׁישׁ לָכֶם רְמֻזִּים אַתֶּם יְכוּלִים לְהִתְחִיל לַעֲבֹד. כְּשֶׁתְּסִימוּ לַפְתּוֹר אֶת הַחִידָה הַזֶּה, תוּכְלוּ לְבֹא וְלִשְׁמַע פְּרוֹטִים נּוֹסְפִים. בְּהִתְרַגְּשׁוֹת שֶׁל מִפֶּשׁ הִלְכְנוּ שׁוֹלְמֻקָּה וְאֲנִי לְחַדֵּר שְׁלָנוּ. רָצִינוּ לְנִסּוֹת לְהִבִּין... הִיָּה בְּרוּר לָנוּ שֶׁבְּכִחוֹת וּבְמִחוֹת מְשֻׁתְּפִים נִצְלִים לְמִצָּא אֶת הַפְּתָרוֹן בְּמִהֲרָה. לְמִרְבֵּה הַהַפְּתָעָה, לֹא הִצְלַחְנוּ לְהַגִּיעַ לְאַף קֶצֶה. זֶה הִיָּה נִרְאָה שֶׁאֲבָא צָרָךְ פֶּה מְלִים שֶׁאֵין לָהֶן קֶשֶׁר. יוֹמִים הִסְתַּוְּבְּנוּ עִם הַדָּף בְּיָד, שׁוֹאֲלִים אֶת כָּל מִי שֶׁרָק הִיָּה מוֹנֵן לְהַקְשִׁיב לָנוּ. אִמָּא נִסְתָּה לַעֲזֹר לָנוּ, אֲפִלוּ אֲבָרְהָם אֲחִינוּ הַבְּכוֹר שֶׁנִּמְצָא בִּישִׁיבָה גְדוֹלָה נִסָּה לַעֲזֹר לָנוּ דָּרוֹךְ הַטְּלָפוֹן, אֲבָל אֵף אֶחָד לֹא הִצְלִיחַ לְמִצָּא פְתָרוֹן מְשֻׁלֵּם. כָּל אֶחָד הִעֲלָה רֵעִיוֹן לְגַבִּי מִלֵּה אַחֲרָת, אֲבָל אֵף אֶחָד לֹא הִגִּישׁ לָנוּ אֶת הַפְּתָרוֹן הַמְשֻׁלֵּם.

שׁוֹלְמֻקָּה מְסַפֵּר: קֶצֶת מֵאֲנָכְזִים חֲזַרְנוּ לְאֲבָא. הוּא בְּכָלֵל לֹא נִבְהֵל מִהַמְסֻפָּנוֹת שְׁלָנוּ, רַק הוֹצִיא מִפִּיסוֹ תִּמְמוֹנָה. "זֶה הִרְמֹז הַשְּׁנִי וְהָאֲחֵרוֹן".

מה אתם אומרים על התמונה הבאה?

עכשו התחלנו להבין. כפי הנראה מדובר במשהו שגדל על העץ. אפא עזרה לנו מאד. היא אמרה שהעצים נראים לה עצי זית. מיד כשאפא אמרה זית, קפצתי שלש קפיצות לגבה ואמרתי: "אז הכל מובן". לקחתי את הדף של אבא וכתבתי:

מהמשתבחים – משבעת המינים

טפת הבראשית – שמן זית במקדש היה מהטפה הראשונה של הזית.

נעלם ונמצא – בגס חנכה נמצא פה שמן קטן שהיה חבי.

בערב, לאחר הלמוד, הצגנו לאבא את פתרון החידה. החידה שלנו הבהיר לנו שהפעם הצלחנו. אבל מה הלאה? שנינו הבטנו על אבא והמון סימני שאלה רקדו לנו על הפנים. אבא, שמפני אותנו היטב, אמר שפחדו נקבל את ההזמנה הרשמית.

זו ההזמנה הרשמית שקבלנו:

אל שלום וישעיהו ויס,

הנכם מזמנים לסיור משתף בכרמי הזיתים בדרום ובנגב על מנת לעקב אחר אפן יצורו של שמן זית העומד תחת ההשגחה המהדקת של ועד הכשרות בד"ץ העדה החרדית.

**בכבוד רב,
משגיח הכשרות**

בהשגחת הבר"ץ
ירושלים
העדה החרדית

שמן זית טוב מתחיל בגדול וזנים איכותיים של זיתים [יש סוגים רבים] הגדלים בכרם המטפל במסירות רבה. לאחר שנות הגדילה מגיע השלב הבא: **הפסיק**. בשלב זה בהתאם לבשלותו של הזית יש 'לקטף' את הזיתים. אבל את הזיתים לא קוטפים כמו פירות אחרים. במסיק מנענעים את העץ חזק, ובכך גורמים לזיתים לפל מן העץ. [יש מסיק מכני - שנעשה על ידי מכונות, ויש מסיק ידני - שנעשה ביד]. עכשו צריך להביא את הזיתים במהירות לבית הבד. ככל שהם יגיעו מהר יותר, השמן יהיה איכותי יותר. השלב הבא מכנה **בית הבד**. זוהי נקודת הסיום של הזיתים ונקודת ההתחלה של שמן הזית. כאן שוטפים את הזיתים משאריות אבק ועלים, אחר כך מרסקים אותם לציסה אחידה, מפרידים את השמן משאר חלקי הפרי ומעבירים אותו לסנן נוסף. **בשלב האחסון** מאחסנים את השמן במכלים מיוחדים שבהם הטמפרטורה קבועה ולא משתנה. **שלב אחרון**: צות של מחמים מחליט על שילוב הזנים שירכיבו את שמן הזית היחודי והמצדד. כאן מבקבים [נארוזים בבקבוקים] בתנאים הטובים ביותר, נארוזים בקרטונים השומרים מחשיפה לאור ואז נשלחים לנקודת המכירה.

אין מה לומר, סיירים פאלו אהודים עלינו במיוחד, ואנו התחלנו לספור את הזמים.

מדמיינים את עצמנו הולכים בין עצי הזית, רואים את הפועלים בעבודתם, מביטים בשמן הנגר אל הבקבוקים, ואז חוזרים עם בקבוק אחד או שניים הביתה.

היום המיחל הגיע. שיקה ושולמק'ה עמדו מוכנים בכניסה לבנין, מימיה בידם האחת וחרור דפים ביד השנייה.

מוכנית לבנה עצרה בזהירות ליד שפת המדרגה, וראשו של דוד מושה, אח של אבא, הציץ מהחלון: "בוא, עלו הסיר מתחיל מעכשו". האחינים היו מפתעים, והדוד השים פניו כנעלב: "מה, אני לא טוב לסיר? מה פתאום נהיייתם חמוצים?" שולמק'ה אזור אמן ואמר: "זה רק בגלל שתשבנו שאנחנו הולכים לסיר עם משגים חשוב של הבד"ץ". הפעם הדוד נעלב באמת: "אני משגים מטעם הבד"ץ שאחראי על ההשגחה של שמן זית שמיוצר בארץ ישראל. מה לא טוב בזה?" הפבט שלו היה נראה כל כך נעלב ופגוע, ששנינו הבנו שהוא צוחק ופרצנו בצחוק אמת.

כך התחיל הסיר אליו התכוננו התאומים במשך שבוע. אתם שואלים מה צריך להתכונן? אז הבה ונבחן אתכם: מה אומרות לכם המלים הבאות: בית הבד, אחסון, בקרה, מסיק?

אם הפרתם את כל המלים האלו ועוד מלים הקשורות לתהליך הנכת שמן זית, אתם יכולים להצטרף אלינו לסיר. ולא שטעוד לא מפירים, כדאי לכם לעבר למסגרת שבצד ולקרא על התהליך בקצרה.

דוד מושה גלה לנו כי הוא זה שנמצא בכל תהליך ההפקה של שמן הזית. ועכשו, בשבועות שלפני חנכה, הוצר עולה, כי גלם רוצים שמן זית פשר ואיכותי להדלקת נרות חנכה למנהגין, והמפעלים לא רוצים שיהיה חסר. שולמק'ה קפץ ראשון: "אני לא מבין, משהו פה לא ברור". אני, שתמיד יודע מה הוא חושב לפני שהוא אומר זאת, לא ידעתי למה הוא

התכנן הפעם. "כדאי שתגיד לנו מהר, אולי כן נסביר לך מהר". שולמק'ה גרד את אָזנו השמאלית ושאל: "אני מבין שבשביל שמן זית שאוכלים צריך הקשר, אבל למה שבביל שמן שמאנו מדליקים בו, שורפים אותו, צריך הקשר? אנחנו בכלל לא מכניסים אותו לפה?" דוד שלנו היה מרצה: "אם אתה שואל סימן שהראש שלך עובד".
 "נו דוד, מה אתה אומר?" עכשו שאלנו שנינו.

תוך כדי הסיור וההסברים המאלפים הסביר לנו הדוד מדוע בוחרים המהדרין מן המהדרין להדליק גרות חנכה דווקא בשמן עם ההשגחה המהדרת ביותר. ראשית, כשקונים שמן בלי ההשגחה כשרותית חלילה, אפשר לקבל שמן של ערלה, כלומר שמן המופק מייתים שהיו פחות משלש שנים על העץ, ויש לחוש לכן, כי שמן ערלה אסור בהנאה, ואף שאיננו נהנים, כי המצוות לא נתנו לנו כדי להנות, בכל זאת כל הפוסקים מסבירים שאם יש אפשרות לקנות שמן אחר לא ישתמש בשמן זה. קניה של שמן בהשגחת ועד הכשרות של "בד"ץ העדה החרדית" מבטיחה שאנו לא נדליק בשמן שיש בו חשש אסור. המשגיחים אחראים על בדיקת זמן הגדול ותאריך הפסוק. המשגיחים גם אחראים על התרומות והמעשרות של כל הפרטים שמהם יצרו שמן זית בהכשר של בד"ץ העדה החרדית. שמן שלא הפרשו ממוני תרומות ומעשרות נקרא שמן טביל, ולכתחלה אסור להדליק בשמן כזה.

הדוד הראה לנו את בית הבד בו הופכים הייתים לשמן

"אז המשגיחים שאחראים לשמנים של הדלקת גרות אחראים לערלה, טביל ומעשרות", שיקה נסה לסכם את העניין כשהוא בוחן מקרוב את הפכונות הפבדות והמענינות.

"מה פתאום?" דוד מוינשה היה נחרץ. ידענו שהיום יש

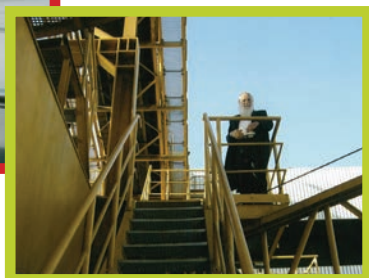
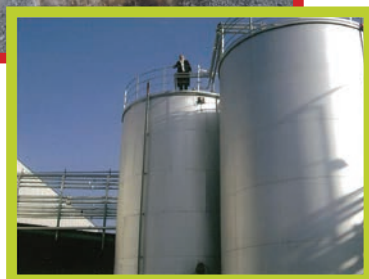
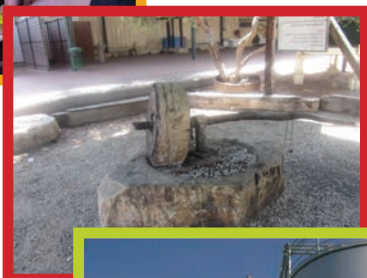
לו זמן לענות לנו כי החבר שלו, משגיח אחר, הוא זה שנקצא בתפקיד ולא הוא. 'כשנמציאם אחראים אי אפשר לעשות כפה דברים יחד. צריך להיות מרכזים עד הסוף. הקשר מהדר זה עד הסוף', כן הוא אומר תמיד לכל מי שפובקש לבקר אותו בעבודת הקדש שלו.
 "יש לפעמים שמנים שעברו בהם שמן מן החי מחיות שאינן טהורות, ורב הפוסקים הכריעו שיש למנע זאת. ויותר מכן, יש שמנים שייצרו תוך כדי חלול שבת קדש". הוא פנה אלינו: "האם נראה לכם שפטר להשתמש בשמן שמישהו יהודי, הכין אותו בשבילנו בשבת ח"ו?"
 שיקה ושולמק'ה הנידו את ראשם. אפלו שהם רק בני תשע הם יודעים כפה מתרחקים כלם מחלולי שבת ומכל מה שייצר בשבת.

"אז גם מבעיות כאלו מצילים את כלל ישראל המשגיחים של ועד

הפְּשָׁרוֹת שֶׁל בְּד"ץ הָעֵדָה הַחֲרָדִית. לְכַתְחֹלָה פִּסְקוֹ לָנוּ שָׂאִין לְהַדְלִיק בְּשָׂמֹן כָּזֶה, וַיֵּשׁ לְהַזְהִיר שֶׁלֹּא לִקְנוֹתוֹ מִלְכַּתְחֹלָה".

הָאֲחִינִים הַנְּבוֹנִים הִבִּיטוּ בְּדוֹד הַחֲבִיב וְהִבִּינוּ כִּי פְשָׁרוֹת מְהֻדָּרֹת הֵי אֲדָבָר חָשׁוּב וְנִצְרָף גַּם בְּמֵה שֶׁאֵנוּ לֹא מַכְנִיסִים לָפֶה, קֵל וְחִטּוֹר בְּמֵה שֶׁנִּכְנָס אֵלֵינוּ לְחוֹף הַנִּשְׁמָה...

תולדות חנוכה

עליכם לפתור את ההגדרות,
לפעול לפי ההוראות וללכת
אחר החצים.

במשבצות שלפניכם מתחבא ציור. עליכם לצבוע משבצות מסוימות בשחר כדי לגלות את הציור, לפי המספרים הרשומים בצדי השורות / הטורים. כל מספר מסמל מספר משבצות רצוף. אם רשום 2,3 יופיעו באותו מקום 3 משבצות שחרות רצופות, רוח של לפחות משבצת ריקה אחת ורצף של 2 משבצות שחרות.

	6	1	6	1	6	1	6 1	1 2	12	1 2	6 1	1	6	1	6	1	6
111111111																	
111111111																	
111111111																	
111111111																	
111111111																	
17																	
1																	
1																	
1																	
1																	
3																	
5																	

הדליקו את הנר!

לפניכם הגדרות למלים.
הוסיפו את האות האמצעית
בכל מלה.

חתיכת עץ שנכרתה מהעץ

נ_ר

עוף המחורר בעצים

נ_ר

חיה טורפת

נ_ר

עוף טורף

נ_ר

ענף קטן היוצא מעץ

נ_ר

בעל מלאכה

נ_ר

חטט, חפש בפעמקים

נ_ר

ילד שהתבגר

נ_ר

דרך לכתיבה

נ_ר

השמיע קול בשנתו

נ_ר

פתר, עטרה

נ_ר

מים זורמים

נ_ר

זכר מעשה רע

נ_ר

הבטחה שחייבים לקיים

נ_ר

חוץ לארץ, זרות

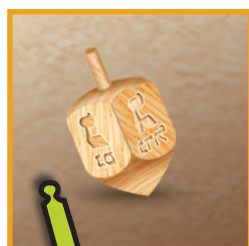
נ_ר

תפוזות

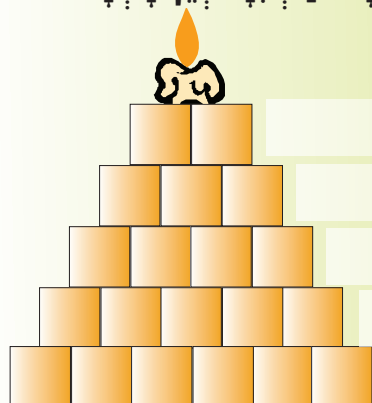
א	צ	נ	ב	ט	י	ר	פ	ט
ט	ג	ו	ד	ב	ג	ד	כ	ל
ו	ד	נ	ת	נ	ו	י	ה	כ
פ	ט	ג	י	ט	פ	ה	ע	צ
ז	מ	פ	נ	פ	ד	ו	א	מ
ש	ר	ד	ר	ל	ג	ד	ט	ת
ק	צ	ק	ק	פ	ר	י	י	ג
ד	ל	מ	ע	ר	ו	ת	נ	ש
ס	ת	פ	ט	ק	ח	פ	מ	ד
ב	ר	ל	צ	ד	ר	מ	ח	ג
ג	ב	ש	מ	ע	ו	נ	ו	כ
ר	ת	ה	ב	ג	ק	מ	ל	ע
כ	ל	ח	ה	כ	ר	ש	צ	י
ח	ל	י	צ	ח	ו	צ	ת	ח
ד	ב	נ	נ	ד	פ	נ	ל	ל
ג	ש	ו	מ	נ	א	ר	ל	ז
ב	מ	י	ל	מ	כ	ג	ב	ס
ע	מ	מ	ט	ל	ה	י	ש	ב
י	ט	נ	ו	ב	ב	ס	מ	ה
ח	ע	ת	ג	ש	א	נ	מ	י
ל	ש	ל	ב	ד	ת	ק	ט	מ
ז	נ	ט	ה	נ	ל	ו	ע	צ
ס	צ	י	ו	נ	י	מ	ש	ת
ב	ל	א	ר	ת	ק	ע	נ	ק
ה	מ	נ	ח	ל	כ	ז	צ	ר
נ	ח	ש	ר	ג	ד	צ	ל	א
מ	ת	מ	ה	ד	ת	ו	ק	ט
צ	ח	ש	ש	א	ר	ר	ד	ו
ז	ש	ד	ס	ג	ק	ר	ד	פ
י	ו	א	ע	ה	ב	כ	י	ז
ל	פ	ה	ב	י	ב	ל	ה	ש
ל	צ	ח	ו	ח	ק	ה	ו	ק
ק	ש	נ	ב	ג	ר	ד	ד	ד
ד	ש	ק	א	ל	פ	ל	ס	ס
ג	ו	י	נ	ד	כ	י	ב	ב
כ	ת	ה	ל	ל	ל	ק	י	ג
ח	ש	נ	מ	ו	ח	כ	ב	ר
ד	ח	ל	צ	מ	י	א	ט	כ

חפש בתפוזת
שלפניך את המלים
הבאות, הקף אותן
בעגול וצבע אותן:

- יהודית,
- שהחינו,
- חשמנאי (כתיב חסר),
- סבבון (כתיב חסר),
- שמעון,
- מעז צור (כתיב חסר),
- יונים,
- מפרות,
- שמן,
- יונתן,
- להדליק,
- הלל,
- לביבה

מדרגות-אורות

פתרו את ההגדרה הראשונה,
הוסיפו אות, ערבבו ומצאו את ההגדרה השנייה וכן הלאה.

נכתב בצד

עיר הכהנים

תכשיר לרחצה

שם פרח

משחק לחנכה

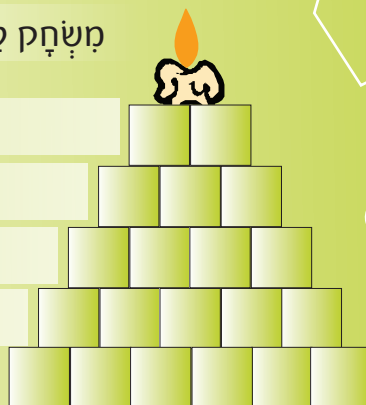
איבר מרכזי

מדבק על מעטפה

התנובה שהופקה

מוסיר טעם למאכל

מטגנות בשמן, נאכלות בחנכה.

איבר בפה

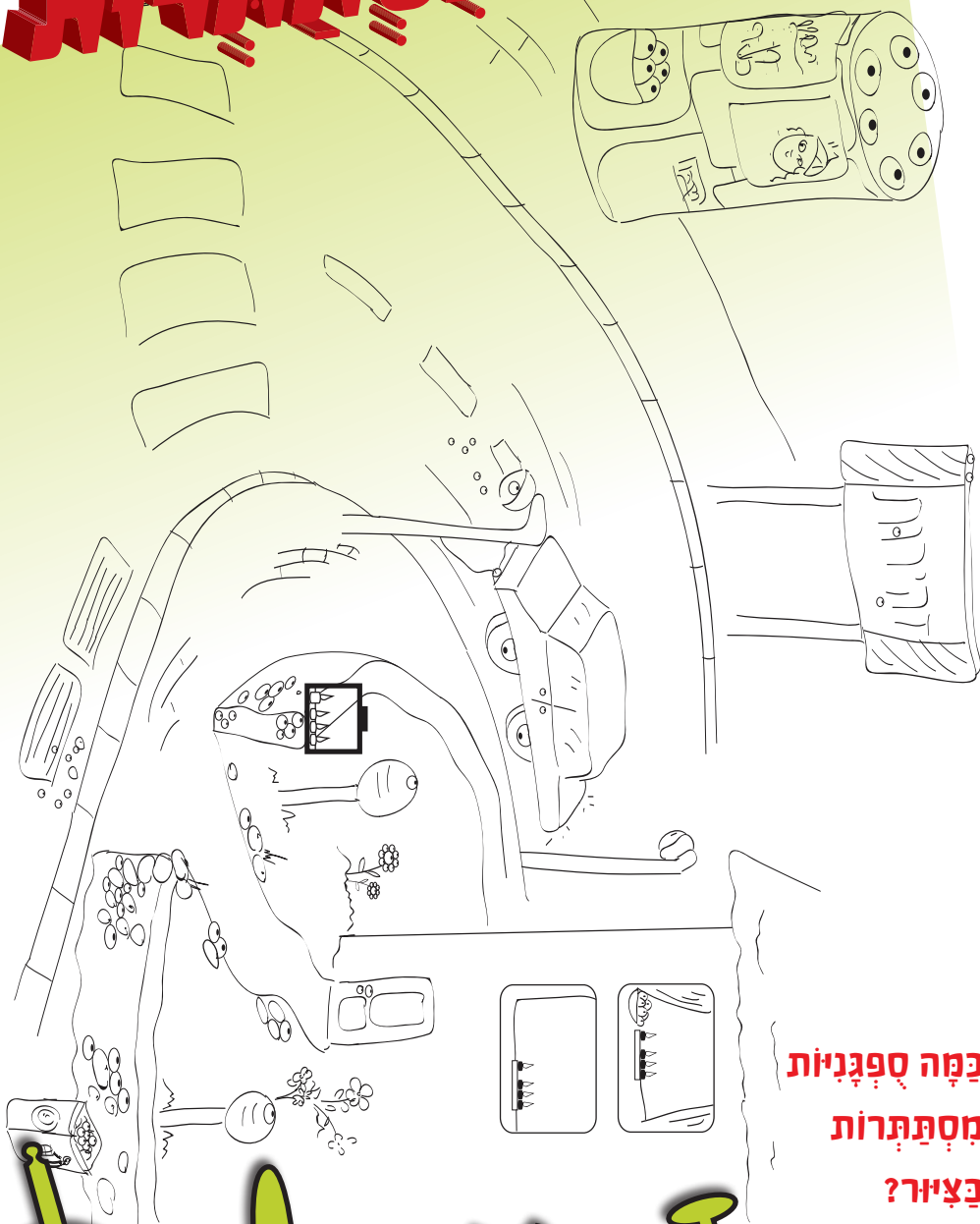
און, אנרגיה (כ"מ)

אותו לקח האלקים

החג שבו אנו נמצאים

מדליקים בה נרות

המשחק מהנה וחביב, מתאים לערב משפחתי, לאחר צהרים חיוני או למפגש רב-דורי.

כל משתתף מקבל פריסה של סביבון (הפריסה מופיעה בנספח מספר 1).
על פאותיו של הסביבון יש לרשם הגדים כגון:

- התחביב שלי
- הזכרון החזק שלי מהמשפחה הוא
- יש לי בבית מצב רוח עליז כש
- יש לי בבית מצב רוח מרגיז כש
- אני אוהבת לשפא וסבא
- החדר שאני הכי אוהבת הוא
- המאכל האהב עלי
- אני לומדת ב
- החדש בו נולדתי הוא
- מספר הטלפון שלנו
- הפסכת שאני לומד היא

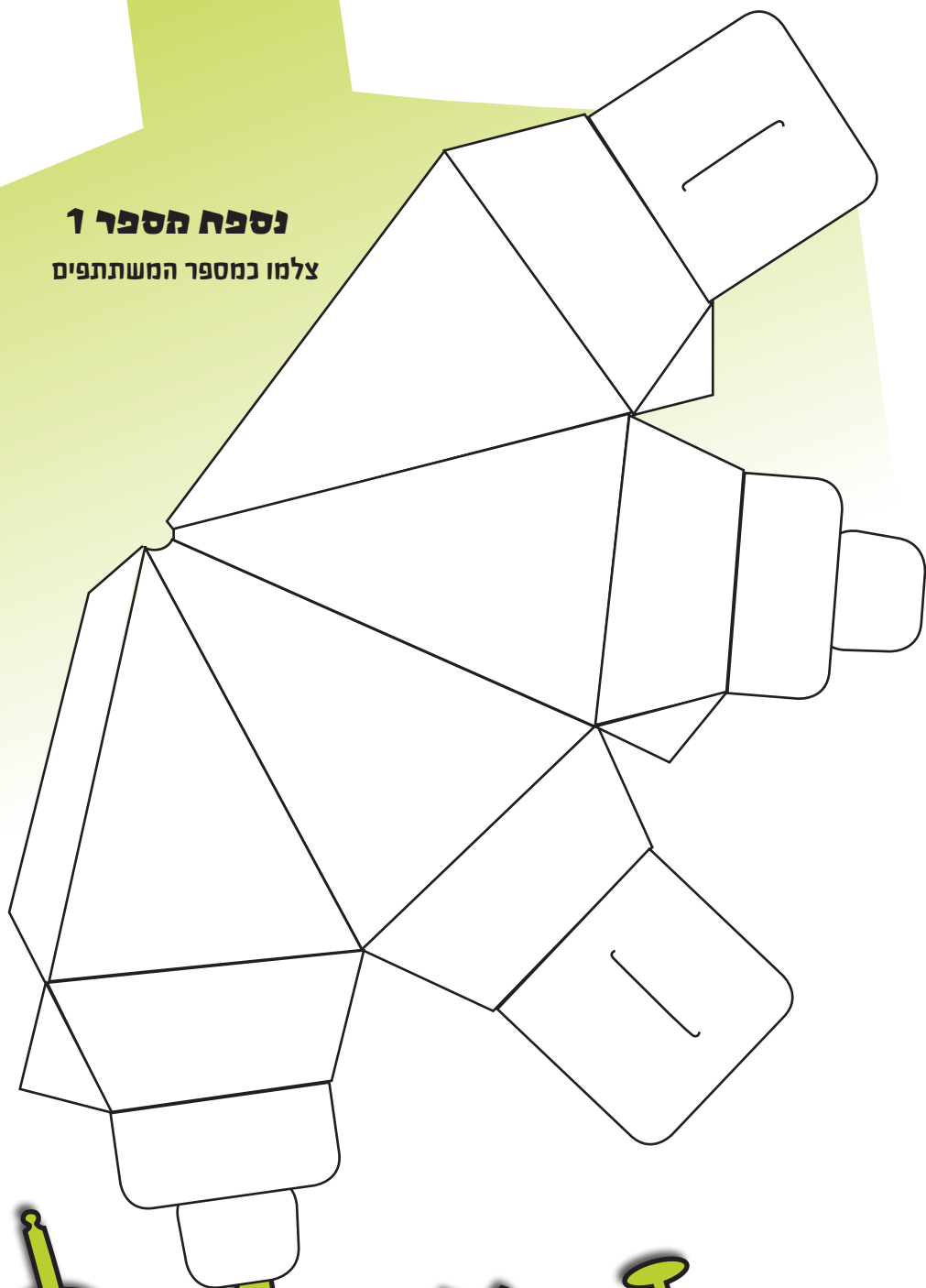
כותבים 4 מהגדים על הפריסה ומצלמים אותה כמספר
המשתתפים. כל משתתף משלים את ההגדים שעל פאות הסביבון,
גוזר אותו, מקפל ומדביק ויוצר סביבון.

אוספים את הסביבונים של כלם לסלסלה אחת, ואז נגשים
המשתתפים בזה אחר זה, מסובכים סביבון, קוראים את ההגד
שהתקבל, וכלם מנסים לבחש למי שיהיה הסביבון.
(נמנע להעזר בפאות האחרות כדי להגיע לנחוש הנכון)

נספח מספר 1

צלמו כמספר המשתתפים

סביבון בְּרֵאשִׁי תִּבּוֹת

הַמְשָׁחָק מֵהֵנָּה וְתוֹרֵם לְאַחֲרָה הַמְשַׁפָּחִית וְלִדְמוּי הָעֶצְמִי.

כָּל מְשַׁתְמָךְ מִקְבֵּל פְּרִיסָה שֶׁל סְבִיבּוֹן (הַפְּרִיסָה מוֹפִיעָה בְּנִסְפָּח 1).
הוּא רוֹשֵׁם בְּחֶלְקוֹ הָעֲלִיוֹן אֶת שְׁמוֹ.
הַמִּנְחָה (הָאָמָא, הָאֲחוֹת הַגְּדוֹלָה, הָאֵחַ הַגְּדוֹל) מִקְרִיא רְשִׁימַת תְּכּוּנוֹת טוֹבוֹת
(מֵאֲגֵר הַתְּכּוּנוֹת נִסְפָּח 2).

עַל כָּל מְשַׁתְמָךְ לַחֲשֹׁב אֵילּוֹ תְּכּוּנוֹת מְאִפִּינוֹת אוֹתוֹ.
אֶת מֵאֲגֵר הַתְּכּוּנוֹת מְרַחֲקִים מִשְׁטַח הַמְשָׁחָק.
כָּל מְשַׁתְמָךְ רוֹשֵׁם בְּרֵאשִׁי תִּבּוֹת אֶת אֲרָבַע מַעְלוֹתָיו הַבּוֹלְטוֹת,
זֹאת אוֹמֶרֶת אֶת הָאוֹת הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל כָּל מַעְלָה – כָּל מַעְלָה בְּפֶאֱהָ אַחֲרֵת שֶׁל
הַסְּבִיבּוֹן.

לְדַגְמָה: אֲמַתִּי, שְׁקֵדוֹ, עֲדִיו, וְתָרוֹן

פֶּאֱ ה-1 א,

פֶּאֱ ה-2 ש,

פֶּאֱ ה-3 ע,

פֶּאֱ ה-4 ו.

הַמְשַׁתְמָכִים רוֹשְׁמִים, גּוֹזְרִים, מְקַשְׁטִים וּמַדְבִּיקִים אֶת הַפְּרוֹסוֹת לְסְבִיבּוֹן
שְׁחִלְקוֹ הָעֲלִיוֹן פֶּתוּחַ לְבֵית קְבוּל.

מִנִּיחִים עַל הַשְּׁלָחַן דְּפִים קְטָנִים וּמְכַשִּׁירֵי כְּתִיבָה.

בְּהִנָּתָן הָאוֹת (סִימּוֹן), כָּל מְשַׁתְמָךְ מַעְבִּיר אֶת הַסְּבִיבּוֹן עִם רֵאשִׁי הַתְּכּוּת
לְמִי שִׁיּוֹשֵׁב לִימִינוֹ.

הַמְשַׁתְמָכִים מְבִסִּים לְפַעֲמָה אֶת רֵאשִׁי הַתְּכּוּת בְּהִתְאַמָּה לְשֵׁם בְּעַל הַסְּבִיבּוֹן.

אֶת הַפַּעֲנוֹחַ רוֹשְׁמִים עַל דָּף וּמְכַנִּיסִים לְסְבִיבּוֹן.

בְּהִנָּתָן אוֹת פַּעַם נּוֹסֶפֶת הַסְּבִיבּוֹן עוֹבֵר שׁוֹב יְמִינָהּ, מְפַעֲנִיחִים וּמְכַנִּיסִים דָּף,
וְשׁוֹב עַד לַהֲשַׁלְמַת הַסִּיבּוֹב.

בְּסוֹף הַסִּיבּוֹב חוֹזֵר הַסְּבִיבּוֹן לְבַעֲלָיו מְלֵא מַחְמָאוֹת מְפַעֲנָחוֹת.

נספח הספר 2

ותרן	עדין	רגיש
חייכן	אמיתי	דייקן
מתעניין	ירא שמים	בעל ידי זהב
זריז	סובלן	מנצל את הזמן
מתמיד	לבבי	רוצה ללמוד
חסכן	אצילי	מסתפק במועט
מתפלל בדביקות	ישר	בעל כושר ארגון
שקדן	ספונטני	מצייר נפלא
אוהב ללמוד	שמח	אוהב לראות תוצאות מיידיות
חרוץ	בעל בטחון עצמי	רציני
נאמן	כשרוני	בעל עקרונות
פעיל	עוזר בבית	מסודר
אחראי	שקול	רחמן
טוב לב	בעל זכרון	חברותי
נדיב	מדקדק במצוות	גלוי לב
מקשיב לאחרים	פקח	מסור
אכפתי	כן	ריאלי
יוזמתי	בעל חוש הומור	אוהב בני אדם
נקי ומסודר	מיושב	דואג לזולת
משקיען	צייתן	מתחשב באחרים
אמיץ	חכם	הרפתקן
יצירתי	בעל חסד	
סבלן	מכיר טובה	

הוסיפו ה' למלה הראשונה וקבלו את ההגדרה השנייה.

_____	_____	הוא ההפך מהתחלה והיא סערה
_____	_____	הוא רוכב על סוס והיא חלק בתורה
_____	_____	הוא חלק מגוף האדם והיא שערות מעל העיניים
_____	_____	הוא מקום לעגינת אניות והיא חרס קטן
_____	_____	הוא מלכות שבזמנה ארע נס חנכה והיא עוף בית
_____	_____	הוא האיש הצדיק והיא כמות רבה
_____	_____	הוא ההפך ממתוק והיא נעמי
_____	_____	הוא הנקבה שבעופות הבית והיא אחת מגזרות חנכה
_____	_____	הוא שיח קוצני והיא שם ילדה
_____	_____	הוא התרומם מכסאו והיא תבואה המחפרת לקרקע
_____	_____	הוא אחד מארבעת המינים והיא אסתר
_____	_____	כתבו את האותיות הראשונות. מה יצא? ספגניה מתוקה.

הוא והיא

מלאו את התשבץ, ולאחר מכן השלימו את האותיות למטה לפי המספרים המספנים ותקבלו פסוק הקשור לימות החנוכה:

1. בערב שבת חנוכה מה מדליקים קודם, נר חנוכה או נר שבת?
2. כיצד מכנים מתתיהו וכנ"ו?
3. מה מציאו היהודים בכ"ה כסלו?
4. כמה זמן אחר ההדלקה לא עושים מלאכה?
5. אילו מאכלים נוהגים לאכל בחנוכה?
6. באיזה שמן מן המבוקר להדליק נרות חנוכה?
7. מדליקים נרות בחלון או בפתח הבית משום?
8. באיזה תאריך מתחיל חנוכה?
9. מה הזמן המקדש ביותר להדלקת נרות חנוכה?
10. איזה פזמון שרים לאחר הדלקת הנרות?
11. כמה ברכות מכרכים ביום הראשון של חנוכה?
12. מה מוסיפים בחנוכה בשמו"ע ובברהמ"ז?
13. מה עושים עם הפתילות שנשארו מחנוכה?
14. כמה ספרי תורה מוציאים בשבת חנוכה?
15. איזה תפילה מוסיפים כל יום בימות החנוכה?

י	ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
										1
										2
										3
										4
										5
										6
										7
										8
										9
										10
										11
										12
										13
										14
										15

			<u>77</u>	<u>4n</u>	<u>2N</u>	<u>1n</u>
	<u>11n</u>	<u>127</u>	<u>27</u>	<u>7n</u>	<u>14N</u>	
			<u>4λ</u>	<u>10N</u>	<u>6n</u>	
	<u>12λ</u>	<u>32</u>	<u>77</u>	<u>6λ</u>	<u>97</u>	
			<u>77</u>	<u>57</u>	<u>52</u>	
<u>11n</u>	<u>27</u>	<u>7</u>	<u>77</u>	<u>91</u>	<u>112</u>	
	<u>112</u>	<u>57</u>	<u>12λ</u>	<u>112</u>	<u>77</u>	

זֶה לֹא קָרָה בְּאַמֶּת!?

**לפניכם ספור מתקופת הימים -
קראו וגלו מדוע לא יכול להיות שהספור ארע.**

לו היו אלו ימים כתקופת הייתו יוצא מעט מהבית, מהאוויר העגומה, ונכנס לבית גמליאל בן דודי וחברי הטוב, אשר ביתו צמוד לביתנו. אך גמליאל וכל בני משפחתו זה כשבועים אינם בבית, ובייתם סגור על מנעול וגריר.

השעות עברו לאטן. זמן ארוחת ערב הגיע. אבא ואמא עדן המשיכו לדבר בחדרם בלחש. ואנו הבנו כי עלינו להתארגן לבדנו. חתכנו לחם עם מעט בצל, פרשנו את השטיח הגדול על רצפת החדר והתשכנו עליו לאכל. אכלנו בדממה, בתחלשה כבדה, תחושה של אסון.

לפתע יצא אבא מן החדר, פניו חירות, עיניו אדמות מכבי ממשו. אחרי יצאה אמא, כסופה, כאלו הזדקנה בבת אחת. אבא ואמא התישבו לידנו. אבא פתח בקול חרישי ואמר: "ילדי היקרים, ילדי החביבים, לצערי הרב, עלי לדבר אתכם על אסון נורא שארע". קולו של אבא נחנק,

והוא הוציא מכיסו ממחטת בד לנגב את דמעותיו. "אחי התאום וכל בני משפחתו", הוסיף אבא, "שכנינו וידידינו הקרובים נתפסו לכת הפתיונים. כבר

את הבטוי "פנים אפרות" הבנתי במחש לפני יומים. אבא נכנס הביתה בעד הפתח חסר הדלת ופניו אפרות כשק. אנחות עמקות נמלטו מגורנו. הוא לא חכה כתמיד שנביא לו מערת מים ומגבת לרחץ את רגליו מאבק הדרכים, אלא פנה מיד אל חדר ההורים המפודר משאר הבית בולון עבה. אמא מהרה אחריה, ועד מהרה נשמע קול גניחות חנוקות מחדר ההורים. דממה השתררה בבית. כלנו פסקנו מעסוקינו. הבנו שמשוה נורא קרה, משוה שלא קרה עד היום. נכון, אנחנו חיים בתקופה קשה. כל כמה ימים חוזר אבא הביתה וגפיו בשורות שאינן טובות, גזרות חדשות. אבל תמיד אור האמונה בעיניו ופניו לוכשות נחישות, גם כשהוא מבשר על עוד גזרה קשה, על עוד אסור שהפילו עלינו הימים הרשעים. הוא נושא עיניו לשמים ומסביר לנו הילדים, שזהו הנסיון שלנו מאת הבורא, וד' נמו, נותן וייתן לנו את הפחות להתמודד עמו. אבל הפעם, הפעם אבא נראה אחרת.

מי יודע מה קרה? הדאגה אוכלת את לבו.

על הצער והפאב וְלִדְעַת שְׂגָם זֶהוּ נִסְיוֹן מֵאֵת ה'.

שָׁבַע אֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׁמֹעוֹת בְּנוֹשָׂא, אֲךָ לִבִּי סָרַב לְהֶאֱמִין. הַיּוֹם, רְאִיתִי כְּמוֹ עֵינִי, הֵם שָׁבוּ מִן הַ"טַיִל" בֶּן הַשְּׂבָעִים שָׁפֵל מִטָּרְחוֹ הֵיטָה שְׂנֵי קִיצוֹנִי, בְּכַת אַחַת לְבָשִׁים כְּיוֹנִים, מִתְנַהֲגִים כְּיוֹנִים וּמְכַנִּים כְּיוֹנִים.

חֲלָפוּ עֲבָרוּ שְׂבָעִים. הַמַּצֵּב הָלָךְ וְנִעְשָׂה קִשָּׁה יוֹתֵר וְיוֹתֵר. גִּזְרוֹת הַדָּשׁוֹת נִגְזְרוּ. אֲךָ הַקִּשָּׁה מִכָּל הָיָה לְרֹאוֹת אֶת בֶּן דָּוִד וְחֲבָרֵי הַיָּקָר לְבָשׁ וּמִתְנַהֵג כְּנִכְרִי, הוֹלֵךְ כָּל יוֹם עִם תֵּיךְ אָדָם לְאוֹלִימְפִיאָדָה לְשִׁחַק וְלִלְמֹד אֶת תְּרַבּוֹת הַיּוֹנִים. לִדְעַת שֶׁהוּא נִשְׁאָר קְרוֹב בְּגֹיף,

הַרְגֵּשְׁתִּי שָׁפֵל הַחֶדֶר מִסְמַחֲרֵר סִבִּיבִי. אֲבֹא הַמְּשִׁיךְ לַדָּפֶר, אֲבָל אֲנִי שְׁמַעְתִּי אֶת דְּבָרָיו בְּמַעְרָפֶל. אֶהָה, רְצִיתִי לַצֶּעֶק, לַצֶּרֶחַ, שָׁפֵל הָעוֹלָם יִשְׁמַע. יוֹנִים אַרְרִים, עַד לְתוֹךְ בֵּיתֵנוּ הַגִּעְתָּם, לְתוֹךְ מִשְׁפַּחְתָּנוּ,

אֲבָל רְחוֹק כָּל כּוֹף, רְחוֹק בְּנִשְׁמָחוֹ. בְּאַחַד הַיָּמִים, כְּשֶׁשָּׁכַנְתִּי הַבֵּיתָה מִבֵּית רַבִּי, שָׁם לְמַדְנוּ בְּחִבְרָתָא, רְאִיתִי שְׁלֹשִׁים רַבִּים מִלֵּאִים בְּכַנְדִּינוּ וּבְחִפְצֵינוּ. מִנְחִים עַל רִצְפַת הַבֵּית. הַכְּנַתִּי מִיָּד. הַגִּיעַ הַזָּמַן שֶׁנִּעְצַב אֶת בֵּיתֵנוּ וְנִלְךָ בְּעִקְבוֹתֵיהֶם שֶׁל רַבִּים מִיהוּדֵי יְרוּשָׁלַיִם שֶׁפָּנוּ לְמִדְבָּר - לְמַעְרָוֹת, שֶׁם אָפֵשׁ רַ לְמִיָּה תוֹרָה וּמִצְוֹת לֵלֵא אִימַת הַתִּלִּים הַמִּפְטָרִים בְּרַחוּבוֹת. הָאֻמַּת הִיא שְׁשִׁמְחָתִי.

קִרְעָתָם מוֹתוֹכְנוּ אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּנוּ, כִּרְתָּם יָד מוֹהָעַם הַיְּהוּדִי. כְּפֹה יְהוּדִים כָּכָר נִפְלוּ בְּמִסְמִיכָם? כְּפֹה יְהוּדִים עוֹד תִּגְרָרוּ אַחֲרֵיכֶם? מִדַּעַ אֵינְכֶם יְכוּלִים לְסַפֵּל שְׁאֲנִי יוֹשְׁבִים בְּשִׁקֵּט בְּאַרְצֵנוּ וְעוֹבְדִים אֶת ה'?" וְאַתָּה מַתְנֶיָה, פָּנָה אֵלַי לְפָתַע אֲבֹא וְהַעִיר אוֹתִי מִהַרְהוּרִי, "מָוֶה אֲנִי מִבִּקֵּשׁ בְּאֶפֶן מִיָּחֵד", אֲבֹא הַסֵּמֶל עָלֵי בְּעִינֵי הַחוֹדְרוֹת וְכָקוֹל תִּקְרִי הַמְּשִׁיךְ, "יֹדַע אֲנִי כִי יָדִיד אֶתָּה בְּלֵב וְנִפְשׁ לְכֹן דּוֹדָךְ גְּמִלִיאֵל. אֲךָ

בְּזָמַן הָאֲחֵרוֹן הָיָה לִי קִשָּׁה לְלַמֵּד בְּרִפּוּז. כָּל רַחֲשׁ מִל הָיָה נִדְמָה לִי כְּקוֹלָם שֶׁל הַתִּלִּים הַמְּחַקְרִים. כְּעֵת אוֹכֵל לְשִׁבְתָּ בְּמַעְרָה וְלִלְמֹד לֵלֵא הַפָּרָעָה.

בְּמַצֵּב הַנוֹכְחִי עָלֶיךָ לְהִתְרַחֵק מִפְּנֵי כְּמוֹ מִפְּנֵי אֵשׁ. תְּמוֹל שֶׁלִּשׁוֹם הָיָה הוּא לָךְ כְּאוֹהֶב - אֲךָ הַיּוֹם לֹאִיב. אֵל תִּדְבָּר עִמּוֹ מֵאוֹמָה, מִטּוֹב וְעַד רַע. הַשְׁתַּדֵּל לְהִתְגַּבֵּר

לו, ולפתע ראיתי בידו דבר מה מר: בידו שכן הגויל הראשון מאסף חדשים התורה שלי על מסכת ברכות - הפריכה בלבד. היכן הגוילים? היכן הגוילים היקרים ללפי יותר מכל הון שפעולם? קלונים מס המביט לעברי במבט קנני. בלהט למחתי מידו את הפריכה, אפתי את עיני וראיתי סמוך לחט העור קרעים קטנים של קלף. אבוי לוי! קלונים מס הקטן ישב כל הדרך וקורע גויל אחר גויל מחדשים התורה שלי וזרקם לכל עבר. מי יודע היכן מתגוללים הגוילים היקרים, הקדושים, האהובים? לחזור פתע לחפשים אי אפשר. זה ממש פסח נפש. אולי בלילה הבא בחדר הסתה התשכה. אך מה כבר אוכל למצא אז? בלב כבד נכנסתי למערה. אבא הסיט את האבן בעד הפתח, ורק מרבי אור בודדות הצליחו לחדר פנימה. כף עבר עלי היום הראשון במערה, בצער כבד על אסף הגוילים האבודים.

עזרתי לאבא להתארגן ולשוות למערה מראה אנושי ונקי. העסקתי את אחי הקטן, למדתי עם אבא, אך כל הזמן ראיתי מול עיני גוילים פורחים באויר הלילה ונוחתים על חולות המדבר.

לעת ערב נשמעה לפתע נקישה קלה על הסלע. נחרדנו. מי גלה את מחבואנו? האם התחילים

פניתי מיד לסנת השנה שלי. שם, מנח על הפרקע שליד המזרן, אסף גוילי חדשים שלי - חדשים התורה על מסכת ברכות שלמדנו בשנה האחרונה. את החדשים והספומים כתבתי על יריעות קלף שהשגתי, אותן הצמדתי יחד בעזרת חוט מעור. הנחתי את האסף ביראת כבוד בשק של חפצי הקדש מעל שאר הדברים, וקויתי בכל לבי שפוערה אוכל ללמד פרגע ולחדש חדשים מתוקים.

●●●

שעת לילה מאחרת. דממה קרובות. בדממה מחלטה פסענו על קצות בהמותינו לעבר העגלה שחכמה לנו בקרוב הסמוך. פמה עצב לומר זאת, אך חלק גדול מאמצעי ההיראת ננקטו כדי ששכנינו הקרובים, קרובי משפחתנו, לא ישימו לב ליציאתנו.

עזבנו את עיר הקדש, את בית מקדשנו השמם, את הקרובות הקדושים - שערים מסתובבים בהם. העגלה פנתה לעבר ההרים. כל הלילה נסענו בדממה. גם אחי הפעוט, קלונים מס, כמו הפיר ברצינות השעה, ישב בדממה במקומו. לעת בקר הצענו אל המערה שמוצא אבא. הכנסנו את כל חפצינו למערה. קלונים מס מהעגלה והושיט לי את ידו כדי שאעזר

הַיָּנִים בְּעֶקְבוֹתֵינוּ? הַחֲבָנוּ מִיָּד אֶת
סִפְרֵי הַפָּדֶשׁ. הַנוֹקֵשׁ הֶעֱקֹשְׁנִי לֹא הִרְפָּה
וְנָסָה לְהִזִּיז אֶת הַסֵּלַע. לְבִסּוֹף הָעָלִיחַ
לְהִסִּיטוֹ מֵעֵט וְהִשְׁתַּחֲלַל בַּעֲדוֹ. נִדְּהַמְנוּ:
הִיָּה זֶה כֵּן דֹּדִי וַחֲכָרִי הַטּוֹב לְשַׁעֲבֹר
– גְּמֻלִיָּאל. מַה הוּא עוֹשֶׂה פֹה? הֲאִם
בְּעֶקְבוֹתָיו מְגִיעִים הַתִּילִים הַיָּנִים?

מִדַּע הוּא מְרַגֵּל אַחֲרֵינוּ?
כִּידּוֹי שֶׁל גְּמֻלִיָּאל שְׂכָנָה
עֲרֻמַּת גְּוִילִים מְקַמְטִים,
מְלַכְלָכִים, גְּוִילִים מְכָרִים
וְאַהֲבִים הַפּוֹלָאִים בְּכֹתֵב
הַיָּד שְׁלִי – אֶסְף חֲדָשִׁי
הַתּוֹרָה שְׁלִי. שְׂאֵלוֹת רַבּוֹת
הַתְרוֹצֵצוּ בְּמֹחִי. מִי? מַה?
כִּיצַד? אֵיךְ גְּמֻלִיָּאל הַקָּדִים וְאָמַר:

הַבְּנֵי שְׂאֵם אֲמָשִׁיף וְאַחֲפָשׁ גְּוִילִים
נוֹסְפִים, אֲגִיעַ לְבִסּוֹף אֶל מְקוֹם מַחְבֹּאֲכֶם.
וְאָכְנוּ כָּף עֲשִׂיתִי. לֹא קָלָה הָיְתָה מְלָאכָתָה
הָאֵסוּף. יוֹם שְׁלֹם צַעֲדָתִי וְחִפְשָׁתִי – גְּוִיל
לְגִוִּיל הַצִּטְרִף. וְהִנֵּה, הַצִּעָמִי אֵלֵיכֶם. אֲנִי,
הַרוֹצֵעַ כָּל כָּף לְלִמְדַּת תּוֹרָה יַחַד עִם אֶסְף
גְּוִילֵי הַפָּדֶשׁ – הַתּוֹאִילוֹ לְקַבְּלֵנִי?

”אֲנֵא, דֹּד יוֹחָנָן. אֲנֵא, כְּנִי דֹדִי הַיָּקָרִים.
אֵל תִּסְתַּכְּלוּ עָלַי כְּעַל זֶר, כְּעַל אוֹיֵב. אֵל
תִּפְתָּחוּ מִפְּנֵי לְבַדִּי בְּאֵתִי וְאִין אֵף אֶחָד
בְּעֶקְבוֹתִי. רַע לִי, רַע לִי עִם עַצְמִי, עִם
הַמַּהֲפֹךְ שֶׁעֲבָרְנוּ. אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהִפֵּל שְׁקָר
אֶחָד גָּדוֹל. ה’ אֵמֶת, מִשֶּׁהָ אֵמֶת וְתוֹרָתוֹ
אֵמֶת. אֲנִי שׁוֹנֵא אֶת הַמַּרְאֶה שְׁלִי, אֶת
הַשֵּׁם הַיָּנִי שְׁלִי. אֲנִי מִתְעַב אֶת הַמִּשְׁחָקִים
בְּאוֹלִימְפִיאָדָה. לִילּוֹת רַבִּים הִתְהַפְּכָתִי
עַל מִשְׁכְּבִי וְשִׁנָּתִי נִדְּדָה מֵעֵינִי. וְהִלְלָה
הַחֲלֻטָּתִי, יְהִיָּה מַה שִׁיְהִיָּה – אֲנִי בּוֹחֵר, אֲנִי
הוֹלֵךְ אֵלֵיכֶם, אֲנִי רוֹצֵעַ לְהִיּוֹת כְּמוֹתְכֶם,
לְהִיּוֹת אִתְּכֶם. יְהוּדִי אֲמוּתִי – כֵּן שֶׁל מְלָךְ.
לְאַחֵר לִיל נִדְדָדִים קָמֹתִי בְּשַׁעַת בִּקּוּר
מְקַדֶּמֶת וּפְנִיתִי אֶל בֵּיתְכֶם. מַה מֵאֵד

חמש חנכיות (בצבעים כסף, זהב, חום, אפור וירק) יש למשפחת כהן, כל חנכיה נקנתה בשנה אחרת, כל חנכיה נקנתה בחנות שונה (חנות תשמישי קדשה, חנות יצירה, "עזרה ואחווה", "בר כל" וחנות מכשירי כתיבה), החנכיות שייכות לילדי משפחת כהן (אברמי, יענקי, שרוליק, חיימקה, ואיציק). כל ילד מדליק את החנכיה במקום אחר (חלון הסלון, דלת הבית, פתח הבנין, חלון חדר הילדים וחלון המטבח).

התוכלו למלא את הטבלה ע"פ הנתונים הבאים:

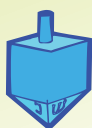
1. החנכיה החומה נקנתה בחנות תשמישי קדשה.
2. החנכיה שגילה 10 שנים נקנתה ב"עזרה ואחווה".
3. החנכיה של חיימקה נקנתה בחנות מכשירי הכתיבה.
4. החנכיה הירוקה מנחת בקצה השמאלי של המדף, משמאל לחנכיה האפרה.
5. החנכיה הירוקה נקנתה לפני 6 שנים ואינה שייכת לאיציק או לאברמי.
6. החנכיה שמדליקים בדלת הבנין שייכת לאברמי.
7. את החנכיה בצבע כסף מדליקים בחלון הסלון.
8. החנכיה המנחת בדיסק באמצע המדף נקנתה לפני 14 שנים.
9. החנכיה שנקנתה ב"בר כל" מנחת בקצה הימני של המדף.
10. החנכיה שמדליקים בה נרות בדלת הבית מנחת ליד החנכיה של איציק.
11. החנכיה של יענקי מנחת ליד החנכיה שאותה מדליקים בחלון הסלון.
12. החנכיה שגילה 8 שנים מדלקת בחדר הילדים.
13. את החנכיה שנקנתה בחנות היצירה מדליקים בחלון המטבח.
14. החנכיה שנקנתה ב"בר כל" מנחת ליד החנכיה בצבע הזהב.
15. החנכיה שמדלקת בפתח הבית, מנחת ליד החנכיה שנקנתה לפני 16 שנים.
16. את החנכיה האפרה קנו לפני 8 שנים.

					מקום קניה
					צבע
					מקום הדלקה
					גיל
					שם

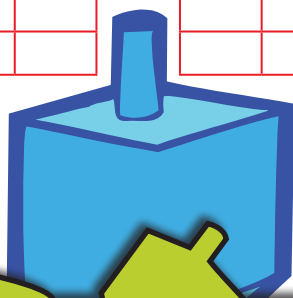
פנינים קסם

לפניכם 5 רבועי קסם המשלבים זה בזה. אם תשלימו נכון את התשובות, תוכלו לקרוא בכל רבוע את המלים מימין לשמאל ומלמעלה למטה. בהצלחה!
(רב תשובות התשובות מפרשות מקץ-ויחי)

1. כמה פרות עלו מן היאור
2. הפרות הראשונות היו בריאות...
3. ההפך מבקר
4. אסנת היתה בתו המאמצת של פוטי
5. מה הגיע למצרים לאחר שנות השבע?
6. אחד מהכנאים שכנה שר המשקים את יוסף
7. מתי קרא פרעה לחרטומי מצרים? ב
8. מלה נרדפת לכעס
9. מקום מגורי הפרות
10. ד' נגלה ליעקב בבאר
11. אחד מבני בנימין
12. יהודה ליעקב על בנימין
13. "רוח יעקב.."
14. כמה שנים נמשך הרעב לאחר פגישת יוסף ואחיו?
15. אביו של דוד המלך

			.3		.2		.1										
			.9		.8		.7				.6		.5		.4		
.15		.14		.13								.12		.11		.10	

**ילדים חביבים, לפניכם הגדרות לאותיות האל"ף בי"ת.
כתבו ליד כל הגדרה את האות המתאימה. אם תפתרו נכון,
תקבלו משג הקשור לימי החגכה.**

איבר הדבור _____

ראש והתחלה בארמית _____

לשון משען _____

עליו תולים מעילים וכוכבים _____

בתחלת כל מהירות _____

קטנה, בפה מתחיל שם ה' _____

אביו של יהושע _____

קטנה, שנה מבין _____

עגלה ככדור _____

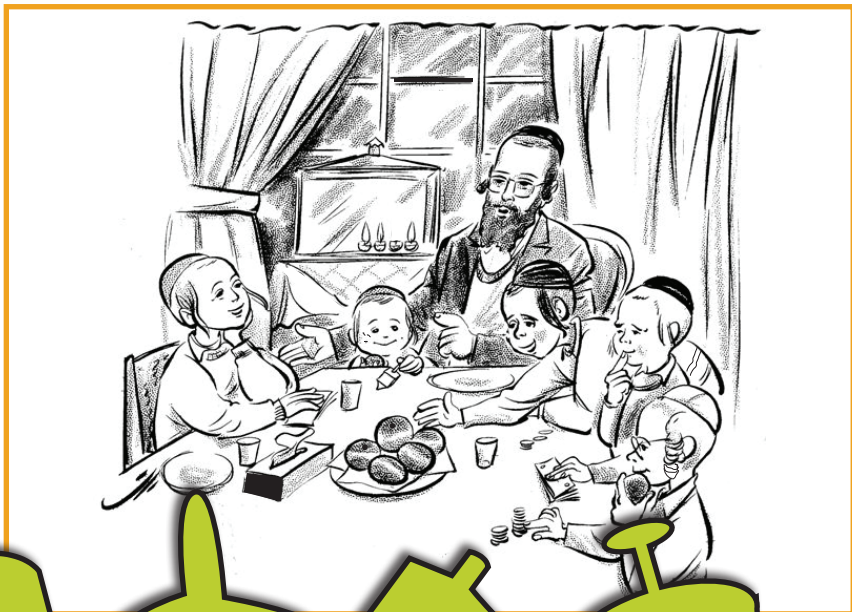
מלמדת _____

אותיות עם משקעות

מצאו את ההבדלים

מצאו לפחות 10 הבדלים בין התמונות.

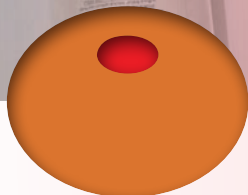

הפדור הקדור

החמרים:

פדור קלקר חלול, גואש - לבן, חום וצהוב, תחבשת גבס, טולפ אדם, דבק, מכחול

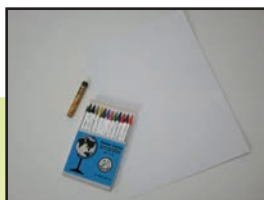

1. צובעים את הפדור בגואש בגוונים שונים.
2. מורחים דבק על חצי הפדור העליון ומפזרים מתחבשת הגבס.
3. מטפטפים קצת טולפ בקדקד.
4. אפשר לחרץ חור בסכין יפני, וכך נוצרת קפה לדמי הנכח.

דפי קצב

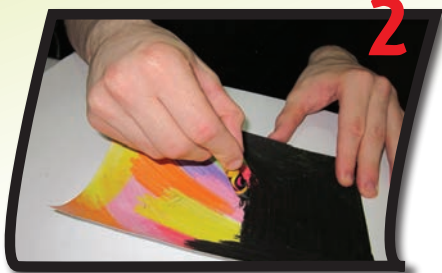
החמרים:

בריסטולים לבנים, צבעי פסטל או מרקרים זרחניים
(אם משתמשים בזרחניים יש להשתמש בגרזן ברזל), צבע פנדה שחור.

1. צובעים את כל הבריסטול בצבעי פסטל (חזק).

2. מכסים הכל בפנדה השחור.

3. בעט חלול, בכפית או בכל דבר שעולה על דעתכם מצירים על הפנדה (ככל שיהיו צירים רבים יותר, התוצאה תהיה יפה יותר).

המאונת קסם

התקרים:

4 דפי דפדפת שורה, עפרון, צבעים, דבק ומספרים.

1. מצירים שני ציורים על שני מהדפים.

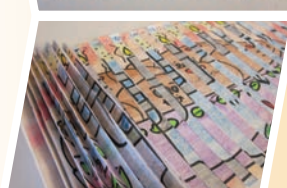
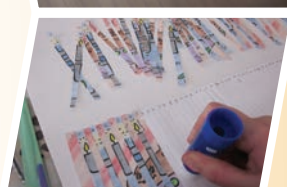
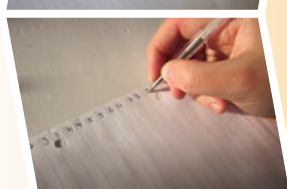
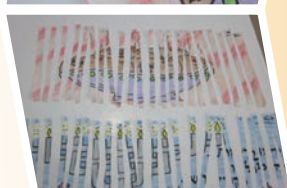
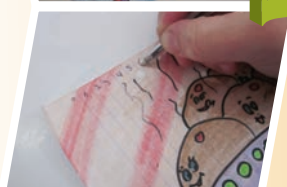
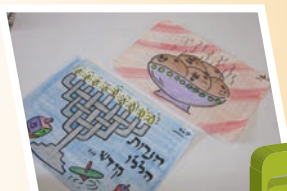
2. ממספרים את הציורים - כל שורה מספר. גוזרים את כל השורות.

4. מדביקים את שני הדפים הנוותרים זה אל זה בצד.

5. מדביקים את כל הרצועות לדף הארץ: 1.1.2.2.3.3.4.4.5.5 יש להקפיד על הסדר, שלא יהיו שתי רצועות צמודות מאותו ציור.

6. מקפלים את הדף כמו אקורדיון ופותחים קצת.

מצד ימין תראו ציור אחד ומצד שמאל תראו את הציור השני.

הסביבון אור תלמי

חמרים ועזרים:
בריסטול, ניר צלופן,
דבק, מספרים, סרגל, עפרון.

מה עושים?

1. משרטטים בהגדלה את מגזרת הסביבון על ניר בריסטול, לפי הדגמה המצורפת.
2. משרטטים על כל פאה את אחת האותיות נ.ג.ה.פ.
3. גוזרים את פנים האותיות, כך שנוצר חלון בצורת אות.
4. מדביקים בצד האחורי של המגזרת ניר צלופן צבעוני מאחורי כל אות.
5. מספלים את המגזרת לארץ הסוים המרסקים, ומדביקים את השולים.
6. משחילים חוטים לתליה מכל אחת מהפאות. רצוי לתלות תחת מנורה, כדי שהאור ישמקך דרך האותיות.

סביבון גפרור

חמרים ועזרים:
גפרורים, ניר צבעוני,
(אפשר גם ניר עטיפה למתנות או דפים צבעוניים)
דבק, מספרים.

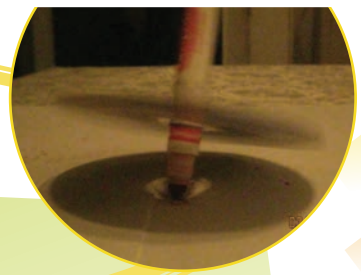
מה עושים?

1. לוקחים גפרור ומחדדים את קצהו.
2. גוזרים פסי ניר צבעוני ברחב חצי סנטימטר.
3. מורחים דבק על פס הניר.
4. מדביקים סביב הגפרור שכבות אחדות, עד שנהיה לסביבון "גוף".
5. משאירים את החלק המחדד והחלק העליון חשופים: המתחם - לצרף הסיבוב, והעליון - לצרף ההחזקה בעת פעלת הסיבוב.

הסביבון מצמיד

חומרים ועזרים: דיסק, מדבקות, לורד עֵבָה

מה עושים?

1. מכניסים בחר שֶׁמֶרְכֵּז הַדִּיֶּסק לורד עֵבָה ומצמידים אותו בְּדֶבֶק חֵם.
2. מקשטים את הדיסק בְּעֶזְרַת המדבקות.
3. פותחים את הפֶּקֶק שֶׁל הַלּוֹרֵד וּמְתַחִילִים לְסוּבֵּב את הַסְּבִיבּוֹן...

פזמון מעוז צור - מבואר

הפירוש מספר המצויר "להודות ולהלל" מלכות וקסברגר

מַעֲזֵי צוֹר יְשׁוּעָתִי
כִּי נִצְּחָה לְשִׁבְחָה,
תִּכְוֶן בֵּית הַתְּפִלָּה
וְשֵׁם תִּזְכֶּרָה, נִזְבָּחָה,

מעוז צור ישועתי הקב"ה שהוא גבור ורב להושיע, לך נאה לשבח לך נאה וראוי להודות ולשבח על כל ישועותיך, ובקשתי: **תכון** תכנה ותכונן שוב, **בית תפלותי** את בית המקדש הנקרא בית תפלה כדכתיב (ישעי' נג, ז) כי ביתי בית תפלה. **ושם תזכרה נזבח** ושם גם נקריב לפניך זבחי תודה על נסיוך ונפלאותיך ועל ישועותיך לעם ישראל שיושעתם מידי האומות בזמן הגלות, וכן על הישועות שלעתידי, **לעת תכין מטבח** ובעת שתעיד טבח מצוי המנובח מהצר הצורח את ישראל הנמשל לכלב נובח, **אז אגמור בשיר מזמור** אז אשלים את השירות ואת התשכחות שלי גם על **תנכת המזבח** על בנין בית המקדש והמזבח.

לְעֵת תִּכְוֶן מִטְבַּח מִצָּר הַמִּנְחָה, אֲזֵי אֶגְמֹר בְּשִׁיר מִזְמֹר תִּנְכַּת הַמִּזְבֵּחַ:

רָעוֹת שִׁבְעָה נִפְשִׁי
בְּגִזֹּן כַּחֲזִי פִלָּה, חַי
מָרְרוּ בְּקוֹשֵׁי בְּשִׁעְבוֹד
מִלְכּוֹת עֲגָלָה,

רעות שבעה נפשי צרות רבות עברו עלי עד שנפשי היתה שבעה מקו, **בגיון** ומרר צער וסבל **כחי כחזי** אלו ואין בי כח לסבל עוד. **חי מררו בקשי** את חיי נפשי מררו בעבודה קשה, **בשעבוד מלכות עגלה** בשעבוד מלכות מצרים הנקראה עגלה (ויחזיקו מו, ט). **ובידו הגדולה** ובכחו הגדול של הקב"ה, **הוציא את הסקלה** הוציא את ישראל החביבים עליו כאוצר חביב, כדכתיב: והיייתם לי סקלה מכל העמים (שמות יג, ט). **חיל פרעה** צבאו של פרעה, **וכל זרעו** של מצרים, **ירדו** שקעו וטבעו בים סוף, **כאבן במצולה** כאבן השוקעת במעמקי הים.

וּבִידּוֹ הַגְּדוּלָּה הוֹצִיָּא אֶת הַסִּקְלָה, חֵיל פְּרָעָה וְכָל זֶרְעוֹ יָרְדוּ כְּאֶבֶן בַּמְצוּלָה:

דְּבִיר קִדְּשׁוֹ הִבְיָאִי
וְגַם שֵׁם לֹא שִׁקְטָתִי,
וּבִבְּרָה נִגְשָׁה וְהִגְלָתִי,
כִּי זָרִים עֲבַדְתִּי,

דביר קדשו הביאי אל בית המקדש הנקרא דביר הביאי הקב"ה, **וגם שם לא שקטתי** וגם שם לא היתה לי מנוחה, **ובא נוגש** שבא ונכנסצר מלך בבל וצא אותי, והגליה אל ארץ בבל, **כי זרים עבדתי** בעון כי עבדתי לאל נכר, **ויין רעל מסכסתי** ומזגתי יין ותרעלה לעבדותי זרה, **כמעט שעברתי** וכמעט שבדתי מן העולם ואלו רחמי של הקב"ה עלי. **קץ בבל** סופה של גלות בבל התחילה על ידי **זרבבל** בן שאלתיאל מבית דוד שעלה בראש הגליה הראשונה של בני ישראל לארץ ישראל בפקדת כיש, ואחר כך **לקץ שבטים** לחבורי בית המקדש **נושנתי** בבנין בית המקדש השני עם עליית עזרא הסופר בראש הגליה השנייה מבבל לארץ ישראל.

וַיִּין רַעַל מִסְכַּתִּי כְּמַעֲט שְׁעֵבְרָתִי, קֵץ בָּבֶל, זָרְבָּבֶל, לְקֵץ שִׁבְעִים נוֹשְׁעָרָתִי:

כְּרוֹת קוֹמַת בְּרוֹשׁ
בְּקֵשׁ אֶגְגִּי בֶן
הַמִּדְתָּא, וְנִהְיֶרְנָה לֹא
כֶּפֶח וּלְמֹקֶשׁ וְגִאוֹתוֹ

כרות קומת ברוש לכרת את קומתו של מרדכי המכונה ברוש, **בקש** זאת בקש **אגגי בן המדתא** המן בן המדתא האגגי, **ונהיתה לו** והעץ שהכין לתלות את מרדכי נהיה לו **לכח ולמוקש** למלכת ולמכשול – שלבסוף נתלה הוא עליו, **וגאוותו נשבתה** והוא שם קץ לגאוותו. **ראש ימיני** את כבודו של מרדכי שבא משבת בגנין **נשאת הרמת** – שנשגבה משנה למלך, **ואויב שמו** ואת שם האויב – **המן מחית** לגמרי מן העולם – שנמחה שמו לדראון עולם. **רב בניו וקנניו** גדלת בניו וכבודו עשרו נשבתו **כאשר על העץ תלית** בשעה שנתלה המן על העץ.

נִשְׁבַּתְהָ, רֹאשׁ יְמִינִי נִשְׂאָה, וְאוֹיֵב שְׁמוֹ מַחֲיָה, רַב בְּנָיו וְקַנְנָיו עַל הָעֵץ תִּלְיָת:

וַיִּנִּים נִקְבְּצוּ עָלַי
אֲזֵי בִימֵי הַשְּׂמֹנִים,
וּפְרָצוּ חוֹמוֹת מִגְדָּלִי
וּטְמָאוּ כָּל הַשְּׂמֹנִים,

וינים נקבצו עלי היונים התאספו למלחמה על היהודים **אזי בימי השמונים** בתקופת זמן החשמונאים, **ופרצו חומות מגדלי** והרסו חומות ירושלים ופרצו י"ג פרוצות בסורג שבמקדש, **וטמאו כל השמונים** הטהורים, **ומנוותר קנקנים** ומפך שמן יחיד שנותר טהור מכל אותם קנקנים שנטמאו, **נעשה נס לשושים** לבני ישראל הנקראים שושים – שעל אף שלא היה בו להדליק אלא ליום אחד נעשה נס והדליקו ממנה שמונה ימים, **בני בינה** ולכן החכמים שבאותו הדור, **ימי שמונה** את שמונת הימים הללו, **קבעו לדורות שיר ורננים** לימי שיר ורננה – שבהם בני ישראל ישוררו וירגנו לה' על הנסים ששעה נעמה.

וּמִנוֹתָר קִנְקִנִּים נַעֲשָׂה גַם לְשׁוֹשִׁינִים, בְּנֵי בִינָה יְמֵי שְׁמוֹנָה קָבְעוּ שִׁיר וּרְנָנִים:

תִּשְׁוֹף זְרוֹעַ קִדְּשֶׁךָ
וְקָרַב קֵץ הַיְּשׁוּעָה,
נָקָם נִקְמַת דָּם
עֲבָדֶיךָ מֵאִמָּה

תשׁוף זרוע קדשך גלה ה' את כחך הגדול – להלחם באויבינו, **וקרב קץ הישועה** וקרב את זמן הגאולה, **נקם ה' נקמת דם עבדיך** את דם בני ישראל עבדיך אשר נשפך **מאמה הרשיעה** על ידי מלכות אדום הרשיעה, **כי ארכה לנו הישועה** כי תקופת הגלות התארכה לנו יותר משאר הגלויות ואין בכתנו להמתיין ולסבל עוד, **ואין קץ לימי תרעה** ועדיין לא תמו הימים הקשים – שכל יום קללתה מרבה מתבררה, ובקשתנו: **דחה אדמונו** הפל נא ה' את מלכות אדום בני עשו הנקרא אדמוני (בראשית כה, כה), **בצל צלמונו** בצל הגיהנום הנקרא צלמונו (ברכות טו, ב), **הקם לנו רועה שבעה** והקם לנו במהרה את שבעת הרועים – המנהיגים.

הַרְשָׁעָה, כִּי אֶרְכָּבָה לָנוּ הַיְּשׁוּעָה, וַיֵּאֵין קֵץ לִימֵי הַרְעָה,
דִּחָה אֲדַמּוֹן בְּצֵל צִלְמוֹן וְהָקָם לָנוּ רֹעֵה שְׁבַעָה: